

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Ordinaziun davart la maturitad professiunala federala (Ordinaziun davart la maturitad professiunala, OMPr)

dals 24 da zercladur 2009 (versiun dals 23 d'avust 2016)

Il Cussegl federal svizzer,

sa basond sin l'artitgel 25 alinea 5 da la Lescha federala dals 13 da december 2002¹
davart la furmaziun professiunala (LFPr),

decretescha:

1. partiziun: Disposiziuns generalas

Art. 1 Object

Questa ordinaziun regla per la maturitad professiunala federala en spezial:

- a. la concepziun da l'instrucziun;
- b. las pretensiuns envers las scolaziuns;
- c. la valitaziun da la prestaziun en il decurs da la scolaziun;
- d. l'examen da maturitad professiunala;
- e. la renconuschientscha da scolaziuns tras la Confederaziun.

Art. 2 Maturitad professiunala federala

La maturitad professiunala federala cumpiglia:

- a. ina furmaziun fundamentala professiunala, certifitgada tras in attestat federal da qualificaziun; ed
- b. ina furmaziun generala extendida che cumplettescha la furmaziun fundamentala professiunala.

Art. 3 Finamiras

¹ Tgi che ha acquistà ina maturitad professiunala federala è en spezial abel:

- a. da cumenzar in studi en ina scola auta spezialisada e da sa preparar en quel per ina incumbensa pretensiusa en l'economia ed en la societad;
- b. da percorscher e d'enclerger il mund da la lavur cun ses process cumplexs e da s'integrar en tal;
- c. da reflectar davart sias activitads professiunals e davart sias experientschas en connex cun la natira e cun la societad;
- d. da surpigliar responsabladad envers sasez, ils conumans, la societad, l'economia, la cultura, la tecnica e la natira;
- e. da far accessibla nova savida, da sviluppar sias visiuns e sias abilitads comunicativas;
- f. da colliar la savida acquistada cun experientschas professiunals e generalas e da trair a niz quai per sviluppar vinavant sia carriera professiunala;
- g. da communitgar en duas linguas naziunals ed en ina terza lingua e d'enclerger ils conturns culturals ch'èn colliads cun questas linguas.

² L'instrucziun per la maturitad professiunala sustegna la creaziun da structures da savida sistematicas sin basa da cumpetenzas orientadas a la professiun sco er da las experientschas professiunals da las personas en scolaziun e maina ad in'avertadad spiertala ed ad ina madirezza persunala. Ella promova l'emprender autonom e duraivel sco er l'ulteriur svilupp complessiv ed il lavurar en moda interdisciplinara da las personas en scolaziun.

Art. 4 Acquist

¹ La furmaziun generala extendida da la maturitad professiunala vegn acquistada en scolaziuns renconuschidas.

² Per titulars d'in attestat federal da qualificaziun che n'han betg absolvi ina scolaziun renconuschida regla il Secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI)² l'examen federal da maturitad professiunala.³

Art. 5 Dimensiun da la scolaziun

¹ La maturitad professiunala federala cumpiglia tut en tut almain:

- a. 5700 uras d'emprender en cas d'ina furmaziun fundamentala professiunala da 3 onns;
- b. 7600 uras d'emprender en cas d'ina furmaziun fundamentala professiunala da 4 onns.

² La designaziun da l'unitad administrativa è vegnida adattada per il 1. da schan. 2013 applitgond l'art. 16 al. 3 da l'O dals 17 da nov. 2004 davart las publicaziuns uffizialas (AS 2004 4937). Questa adattaziun è vegnida fatga en tut il text.

³ La rectificaziun dals 23 d'avust 2016 concerna mo il text talian (AS 2016 2965).

² Da las uras d'emprender pertutgan almain 1800 la furmaziun generala extendida.

³ Ils dumbers d'uras d'emprender cumpiglian:

- a. la furmaziun pratica professiunala;
- b. ils curs intermanaschials;
- c. il temp da preschientscha en scola;
- d. il temp mesaun che vegn duvrà per l'emprender en moda autonoma sco er per lavurs individualas ed en gruppa;
- e. las controllas d'emprender e las proceduras da qualificaziun.

⁴ L'instrucziun per la maturitad professiunala importa almain 1440 lecziuns.

Art. 6 Deducziun da salari inadmissibla ed imputaziun dal temp da lavur

¹ I n'è betg admissibel da deducir il salari d'ina persuna che frequenta l'instrucziun per la maturitad professiunala durant la furmaziun fundamentala professiunala.

² La frequentaziun da l'instrucziun per la maturitad professiunala durant la furmaziun fundamentala professiunala quinta sco temp da lavur. Quai vala er, sche l'instrucziun per la maturitad professiunala ha lieu ordaifer il temp da lavur usità.

2. partiziun: Instrucziun per la maturitad professiunala

Art. 7 Structuraziun

¹ L'instrucziun per la maturitad professiunala cumpiglia:

- a. in sectur da basa;
- b. in sectur central;
- c. in sectur complementar.

² Ultra da quai cumpiglia ella instrucziun e cussegliaziun per concepir e per rediger ina lavur da project interdisciplinara.

³ En il sectur central ed en il sectur complementar porschan las scolas quels dus roms che correspundan a la direcziun da las furmaziuns fundamentalas professiunalas da las personas en scolaziun.

Art. 8 Sectur da basa

¹ Ils roms dal sectur da basa èn:

- a. emprima lingua naziunala;
- b. segunda lingua naziunala;
- c. terza lingua;
- d. matematica.

² Ils chantuns defineschan las linguas.

³ Las finamiras da furmaziun en ils roms dal sector da basa èn concepidas per las pretensiuns da las furmaziuns fundamentalas professiunalas e dals secturs da studi da las scolas autas spezialisadas ch'èn parentads cun quellas furmaziuns fundamentalas, ed èn correspudentamain differenziadas.

Art. 9 Sector central

¹ Il sector central serva ad approfondar ed ad engrondir la savida e las enconuschientschas en regard al studi en in sector da studi da las scolas autas spezialisadas, ch'è parentà cun la professiun.

² Ils roms dal sector central èn:

- a. finanzas e contabilitad;
- b. art applitgà, art, cultura;
- c. infurmaziun e communicaziun;
- d. matematica;
- e. scienzas natiralas;
- f. scienzas socialas;
- g. economia e dretg.

³ Per regla ston vegnir frequentads dus roms.

⁴ Ils roms èn concepids per las furmaziuns fundamentalas professiunalas er per ils secturs da studi da las scolas autas spezialisadas ch'èn parentads cun las furmaziuns fundamentalas professiunalas.

⁵ Il plan d'instrucziun general attribuescha ils roms a las direcziuns da las furmaziuns fundamentalas professiunalas ed als secturs da studi parentads cun talas.

Art. 10 Sector complementar

¹ Il sector complementar intermediescha in'abilitad d'orientaziun e d'agir en ils roms tenor l'alinea 2.

² Ils roms en il sector complementar vegnan purschids per regla en moda complementara als roms dal sector central e cumpiglian:

- a. istorgia e politica;
- b. tecnica ed ambient;
- c. economia e dretg.

³ I ston vegnir frequentads dus roms.

⁴ Il plan d'instrucziun general attribuescha ils roms a las direcziuns da las furmaziuns fundamentalas professiunalas ed als secturs da studi parentads cun talas.

Art. 11 Lavurar en moda interdisciplinara

¹ 10 pertschient da l'instrucziun per la maturitad professiunala e dal total da las uras d'emprender vegnan impundids per sviluppar competenzas metodicas dal pensar en moda interdisciplinara e dal schliar problems.

² Il lavurar en moda interdisciplinara vegn promovì ed exercità regularmain en l'instrucziun da tut ils trais secturs, en spezial en il rom da projects pitschens, da prestaziuns da transfer, dal management da projects e da la comunicaziun.

³ Las prestaziuns en il lavurar en moda interdisciplinara vegnan cumprovasas en notas separadas. Quellas vegnan resguardadas en la nota per il lavurar en moda interdisciplinara tenor l'artitgel 24 alinea 5.

⁴ Vers la fin da la scolaziun fan u concepeschan las personas en scolaziun ina lavur da project interdisciplinara. Ella è ina part integrala da l'examen da maturitad professiunala ed etablescha connexs:

- a. cun il mund da lavur; e
- b. cun almain dus roms da l'instrucziun per la maturitad professiunala.

3. partiziun: Pretensiuns envers las scolaziuns**Art. 12** Plan d'instrucziun general

¹ Il SEFRI decretescha in plan d'instrucziun general.

² Il plan d'instrucziun general cuntegna:

- a. las finamiras da furmaziun per ils roms dal sector da basa, dal sector central e dal sector complementar, concepidas per las furmaziuns fundamentalas professiunalas e per ils secturs da studi da las scolas autas spezializadas ch'èn parentads cun las furmaziuns fundamentalas professiunalas;
- b. las parts dals singuls roms a las uras d'emprender ed il dumber da las lecziuns che pertutgan ils singuls roms;
- c. directives concernent il lavurar en moda interdisciplinara e concernent la lavur da project interdisciplinara;
- d. las furmas dals examens finals;
- e. directives concernent la maturitad professiunala plurilingua.

³ Il plan d'instrucziun general vegn elavurà dals chantuns, da las organisaziuns dal mund da lavur, da las scolas professiunalas spezializadas e da las scolas autas spezializadas.

Art. 13 Organisaziun da las scolaziuns

¹ L'instrucziun per la maturitad professiunala po vegnir frequentada:

- a. durant la furmaziun fundamentala professiunala;

- b. suenter la terminaziun da la furmaziun fundamentala professiunala, saja quai en moda complementara a la professiun u sco purschida a temp cumplain.

² Las scolaziuns che vegnan frequentadas durant la furmaziun fundamentala professiunala, ston vegnir coordinadas cun l'instrucziun davart la professiun.

³ En talas scolaziuns na dastga l'instrucziun per la maturitad professiunala betg vegnir purschida sco instrucziun en bloc il cumenzament da la furmaziun fundamentala professiunala.

⁴ Sco purschida a temp cumplain suenter la furmaziun fundamentala professiunala cumpiglia l'instrucziun per la maturitad professiunala almain 2 semesters.

Art. 14 Premissas d'admissiun e procedura d'admissiun

¹ Ils chantuns decidan davart las premissas e davart las proceduras da l'admissiun a l'instrucziun per la maturitad professiunala.

² En quest connex s'orienteschan els vi da las premissas e vi da las proceduras per midar a las ulteriuras purschidas scolasticas dal stgalim secundar II.

³ Tgi che ha absolvi cun success la procedura d'admissiun dal chantun da domicil, vegn er admiss a l'instrucziun per la maturitad professiunala en in auter chantun; resalvadas restan regulaziuns chantunalas da libra circulaziun che divergeschan da quai.

Art. 15 Imputaziun da prestaziuns d'emprander ch'èn gia vegnidas furnidas

¹ Tgi che dispona en in rom da las enconuschientschas e da las abilitads necessarias, po vegnir dispensà tras la scola da l'instrucziun correspondent. En l'attestat da semester vegn inscrista la remartga «dispensà».

² Tgi che cumprova d'avair las enconuschientschas e las abilitads necessarias en in rom, po vegnir dispensà tras l'autoritad chantunala dals examens finals correspondents. En l'attestat da la maturitad professiunala vegn inscrista la remartga «adempli».

4. partiziun: Valitaziun da las prestaziuns e promoziun

Art. 16 Valitaziun da las prestaziuns e calculaziun da las notas

¹ Per las prestaziuns vegnan dadas notas tenor l'artitgel 34 alinea 1 da l'Ordinaziun davart la furmaziun professiunala dals 19 da november 2003⁴.

² Las notas che resultan da la media da pliras prestaziuns validadas, vegnan arrundadas sin mesas u sin entiras notas.

³ La nota totala è la media da tut las notas che quintan, arrundada sin ina cifra suenter il comma.

⁴ SR 412.101

Art. 17 Promoziun

¹ A la fin da mintga semester documentescha la scola en furma da notas las prestaziuns en ils roms instruids ed en il lavurar en moda interdisciplinara. Ella fa in attestat.

² A la fin da mintga semester decida ella sin basa da l'attestat davart la promoziun per il proxim semester.

³ Per la promoziun quintan las notas dals roms instruids; la nota per il lavurar en moda interdisciplinara na quinta betg.

⁴ La promoziun ha lieu, sche:

- a. la nota totala importa almain 4;
- b. la differenza da las notas insuffizientas envers la nota 4 na surpassa tut en tut betg la valur da 2; e
- c. betg dapli che duas notas èn sut 4.

⁵ Tgi che n'ademplescha betg las premissas da promoziun, vegn:

- a. promovì la prima giada provisoricamain en cas da l'instrucziun per la maturitad professiunala durant la furmaziun fundamentala professiunala; la segunda giada vegn el exclus da l'instrucziun per la maturitad professiunala;
- b. excludì da l'instrucziun per la maturitad professiunala en cas da l'instrucziun per la maturitad professiunala suenter la furmaziun fundamentala professiunala.

⁶ L'onn d'instrucziun po vegnir repetì maximalmain ina giada.

Art. 18 Instrucziun per la maturitad professiunala plurilingua

Sch'ina part da l'instrucziun per la maturitad professiunala vegn dada ordaifer ils roms linguistics en autras linguas che l'emprima lingua naziunala, vegn quai remartgà en ils attestats da semester; las linguas correspondentas vegnan inditgadas.

5. partizun: Examen da maturitad professiunala**Art. 19** Noziun

L'examen da maturitad professiunala cumpiglia tut la procedura da qualificaziun per la furmaziun generala extendida.

Art. 20 Regulaziun, preparaziun e realisaziun

¹ Ils chantuns procuran ch'i valian disposiziuns d'examen unitaras en lur territori.

² Las personas d'instrucziun che instrueschan preparan e realiseschan l'examen da maturitad professiunala.

Art. 21 Examens finals

- ¹ En furma d'examens finals vegnan examinads:
 - a. ils quatter roms dal sector da basa; ed
 - b. ils dus roms dal sector central.
- ² Per giuditgar ils examens finals engaschan ils chantuns experts spezialisads.
- ³ Ils examens finals en scrit vegnan preparads e validads en moda regiunala.
- ⁴ Las scolas autas spezialisadas vegnan integradas adequatamain tar la preparaziun e tar la realisaziun dals examens finals.

Art. 22 Termin dals examens finals

- ¹ Ils examens finals han lieu la fin da la scolaziun.
- ² Maximalmain trais roms pon vegnir terminads anticipadamain.
- ³ En furmaziuns fundamentalas da scola cun praticums a la fin pon ils examens finals avair lieu avant il cumenzament dal temp da praticum. La lavur da project interdisciplinara vegn redigida vers la fin dal praticum.

Art. 23⁵ Diploms da linguas estras reconuschids

- ¹ Il SEFRI po reconuscher diploms da linguas estras.
- ² Per candidats che absolvan in examen da diplom per in diplom da linguas estras reconuschi, rempiazza l'examen da diplom l'examen final en il rom correspondent. Quai vala er per il cas ch'il diplom da linguas estras correspondent è stà reconuschi al cumenzament da l'instrucziun per la maturitad professiunala, perda però sia reconuschientscha en il decurs da l'instrucziun.
- ³ Las scolas professiunalas spezialisadas transfurman il resultat da l'examen da diplom en la nota d'examen tenor l'artitgel 24 alinea 1.
- ⁴ Sche l'examen da diplom è vegnì absolvì avant il cumenzament da l'instrucziun per la maturitad professiunala, rempiazza el l'examen final mo, sche:
 - a. el ha manà a la concessiun dal diplom da linguas estras; e
 - b. il diplom da linguas estras era reconuschi dal SEFRI il mument che l'examen da diplom è vegnì fatg.

Art. 24 Calculaziun da las notas

- ¹ En ils roms cun examens finals sa cumpona la nota mintgamai per la mesadad da la nota d'examen e da la nota empirica.
- ² La nota d'examen corresponda a la prestaziun u a la media da las prestaziuns en ils examens dal rom respectiv.

⁵ Versiun tenor la cifra I da l'O dals 6 da zer. 2016, en vigur dapi il 1. d'avust 2016 (AS 2016 2645).

³ La nota empirica è la media da tut las notas dals attestats da semester dal rom respectiv u dal lavurar en moda interdisciplinara.

⁴ En ils roms dal sector complementar correspundan las notas a las notas empiricas.

⁵ En il lavurar en moda interdisciplinara sa cumpona la nota mintgamai per la mesadad da la nota per la lavur da project interdisciplinara e da la nota empirica.

⁶ La nota per la lavur da project interdisciplinara sa cumpona da la valitaziun dal process d'elavuraziun, dal product e da la preschentaziun.

⁷ La valitaziun da la prestaziun e la calculaziun da las notas vegnan fatgas conform al senn tenor l'artitgel 16.

Art. 25 Reussida

¹ Per reussir l'examen da maturitad professiunala quintan:

- a. las notas dals roms dal sector da basa;
- b. las notas dals roms dal sector central;
- c. las notas dals roms dal sector complementar;
- d. la nota per il lavurar en moda interdisciplinara.

² I valan conform al senn las premissas da promoziun tenor l'artitgel 17 alinea 4.

Art. 26 Repetiziun

¹ Sche l'examen da maturitad professiunala na reussescha betg, po el vegnir repeti ina giada.

² I vegnan repetids quels roms, en ils quals igl è resultada ina nota insufficienta en l'emprim examen.

³ Per ils roms dal sector da basa e dal sector central quinta – tar la repetiziun – la nota d'examen senza resguardar la nota empirica vertenta.

⁴ Per ils roms dal sector complementar sto – tar la repetiziun – vegnir absolvi in examen. I quinta mo la nota d'examen.

⁵ En cas d'ina nota insufficienta en il lavurar en moda interdisciplinara valan per la repetiziun las suandantas reglas:

- a. Ina lavur da project interdisciplinara insufficienta sto vegnir repassada.
- b. Sche la nota empirica è insufficienta, vegn fatg in examen a bucca davart il lavurar en moda interdisciplinara.
- c. Ina nota empirica vertenta ch'è sufficienta vegn resguardada.

⁶ Sche l'instrucziun vegn frequentada durant almain 2 semesters per preparar la repetiziun, quintan mo las notas empiricas novas per calcular la nota.

⁷ Davart la data da la repetiziun decida l'autoritad chantunala.

Art. 27 Consequenzas da la nunreussida

¹ Tgi che n'ha betg reussì l'examen da maturitad professiunala per terminar ina scolaziun durant la furmaziun fundamentala professiunala, survegn l'attestat federal da qualificaziun, premess che las premissas per acquistar tal èn ademplitas.

² L'autoritad chantunala regla la dimensiun e la realisaziun d'examens cumpensatorics necessaris e fixescha las disposiziuns per relaziuns spezialas.

Art. 28 Attestat federal da maturitad professiunala

¹ En il certificat da notas da l'attestat federal da maturitad professiunala vegnan inditgads:

- a. la nota totala;
- b. las notas dals roms dal sectur da basa;
- c. las notas dals roms dal sectur central;
- d. las notas dals roms dal sectur complementar;
- e. la nota per il lavurar en moda interdisciplinara;
- f. la nota ed il tema da la lavur da project interdisciplinara;
- g. la direcziun da la maturitad professiunala tenor il plan d'instrucziun general;
- h. il titel protegì tenor l'attestat federal da qualificaziun.

² En il certificat da notas vegni remartgà, sch'ina part da l'examen da maturitad professiunala è vegnida absolvida ordaifer ils roms linguistics en autras linguas che l'emprima lingua naziunala; en quest connex vegnan inditgadas las linguas correspudentas.

³ Il SEFRI garantescha ch'ils attestats federals da maturitad professiunala èn unitars en tut la Svizra.

6. partiziun: Renconuschientscha da scolaziuns**Art. 29** Princip, premissas e procedura

¹ Las scolaziuns da purschiders d'ina maturitad professiunala federala ston vegnir renconuschidas da la Confederaziun.

² Ellas vegnan renconuschidas:

- a. sch'ellas correspundan a las disposiziuns da questa ordinaziun e dal plan d'instrucziun general;
- b. sch'igl è avant maun in plan d'instrucziun per la scolaziun;
- c. sche proceduras da qualificaziun adattadas èn previsas;
- d. sch'i existan instruments adattads per garantir e per sviluppar la qualitat;
- e. sche las personas d'instrucziun èn qualifitgadas suffizientamain.

³ Dumondas da reconuschientscha sto l'autorità chantunala inoltrar tar il SEFRI.

⁴ Il SEFRI decida suenter avair tadlà la Cumissiun federala per la maturitad professiunala.

Art. 30 Privaziun da la reconuschientscha

¹ Sch'ina scolaziun, ch'è reconuschida da la Confederaziun, na correspunda betg pli a las pretensiuns, fixescha il SEFRI in termin per il purschider per eliminar las mancanzas.

² Sche quest termin scada senza che las mancanzas sajan vegnidas eliminadas u sche las mancanzas na vegnan betg eliminadas conform a las prescripziuns, retira il SEFRI la reconuschientscha.

³ Avant taidla el l'autorità chantunala cumpetenta e la Cumissiun federala per la maturitad professiunala.

Art. 31 Qualificaziun da las persunas d'instrucziun

Per la qualificaziun da las persunas d'instrucziun en scolaziuns da la maturitad professiunala federala valan las pretensiuns minimalas tenor ils artitgels 40, 42, 43, 46, 48 e 49 da l'Ordinaziun davart la furmaziun professiunala dals 19 da november 2003⁶.

7. partiziun: Execuziun

Art. 32 Confederaziun

Il SEFRI ha las suandantas incumbensas e cumpetenzas:

- a. El ha la surveglianza suprema da la maturitad professiunala federala.
- b. El procura per la coordinaziun sin plaun naziunal.
- c. El decida davart emprovas da pilot e davart propostas da las autoritads chantunals che cuntengnan divergenzas da las disposiziuns da questa ordinaziun u dal plan d'instrucziun general.

Art. 33 Cumissiun federala per la maturitad professiunala

¹ La Cumissiun federala per la maturitad professiunala consista da maximalmain quindesch represchentants dals chantuns, da las organisaziuns dal mund da lavur, da las scolas professiunalas spezialisadas e da las scolas autas spezialisadas.⁷

² Ella sa constituescha sezza.

³ Ella ha las incumbensas e las funcziuns tenor l'artitgel 71 LFPr.

⁶ SR 412.101

⁷ Versiun tenor la cifra I da l'O dals 4 da sett. 2013, en vigur dapi il 1. d'oct. 2013 (AS 2013 3093).

⁴ Ella po far propostas al SEFRI, en spezial per sviluppar vinavant la maturitad professiunala.

⁵ Ella collavura cun autras cumissiuns da la furmaziun professiunala, en spezial cun la Cumissiun federala per la furmaziun professiunala e cun la Cumissiun federala per las personas responsablas per la furmaziun professiunala.

Art. 34 Chantuns

Ils chantuns exequeschan questa ordinaziun, nun ch'ella disponia insatge auter.

8. partiziun: Disposiziuns finalas

Art. 35 Aboliziun e midada dal dretg vertent

¹ L'Ordinaziun davart la maturitad professiunala dals 30 da november 1998⁸ vegn abolida.

² ...⁹

Art. 36¹⁰ Disposiziuns transitoricas

¹ Per maturands professiunals che han cumenzà cun lur scolaziun per la maturitad professiunala avant il 1. da schaner 2015 vala il dretg vertent.

² L'examen da maturitad professiunala po vegnir repeti l'onn 2019 per l'ultima giada tenor dretg vegl.

³ Il plan d'instrucziun general vegn relaschà fin ils 31 da december 2012.

⁴ Las prescripziuns chantunalas vegnan adattadas a questa ordinaziun fin ils 31 da december 2014.

⁵ Ils plans d'instrucziun per scolaziuns renconuschidas vegnan adattads fin ils 31 da december 2014.

Art. 37 Entrada en vigur

Questa ordinaziun entra en vigur il 1. d'avust 2009.

⁸ [AS 1999 1367, 2004 5041]

⁹ La midada po vegnir consultada sut AS 2009 3447.

¹⁰ Versiun tenor la cifra I da l'O dals 3 da fan. 2013, en vigur dapi il 1. d'avust 2013 (AS 2013 2315).